

SPRER DE GODE ERFARINGENE MED INTEGRERING

En omlegging av integreringsarbeidet fra passiv sosialhjelp til aktivt lønnet arbeidstrening eller studier har gitt gode resultater. 29 kommuner har deltatt i UDIs prøveprosjekt om Introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere og flere titalls kommuner jobber nå med utvikling av egne introduksjonsprogrammer.

Introduksjonsprogram er et helhetlig tilbud som tar vare på de nyankomne innvandrernes behov for grunnleggende kvalifisering. På bakgrunn av den enkeltes bakgrunn, kompetanse og ønsker for framtiden, bygges det en individuell kvalifiseringsplan som består av opplæringstiltak som skal tilsvare en vanlig arbeidsuke. Planen er gjensidig forpliktende mellom kommune og deltaker. Målet er å få deltagerne i arbeid eller utdanning så raskt som mulig etter bosetting.

Rett vei

Siden 1998 har 26 prosjekter i 29 kommuner fått økonomisk støtte fra UDI for å innføre introduksjonsprogram. En tverrfaglig arbeidsgruppe ledet av UDI ga i august 2001 ut rapporten "Samarbeid, ansvar og roller i introduksjonsprogram", som gir konkrete råd for arbeidet med introduksjonsprogram i kommunene. I november 2001 leverte FAFO evalueringsrapporten fra de første 16 prosjektene med en entydlig anbefaling om å utvide ordningen.

– Vi er veldig glade for at evalueringen viser at vi er på rett vei i integreringsarbeidet for nyankomne flyktninger og innvandrere, sier seksjonssjef Elisabeth Sem Christensen i UDIs Integreringsavdeling og legger til: Ekstra hyggelig er det at flyktningene selv uttrykker stor tilfredshet!

Strukturerer integreringsarbeidet

Det viktigste økonomiske middel i integreringsarbeidet i kommunene er integreringstilskuddet på 365 000 kroner per flyktning fordelt på fem år. Bruken av tilskuddet varierer imidlertid fra kommune til kommune. De økonomiske drivkreftene har derfor ikke alltid vært tilstrekkelige til å framtvinge et effektivt integreringsarbeid. Introduksjonsprogrammet er dermed et forsøk på å strukturere arbeidet med integrering.

FAFO-rapporten konkluderer med at Introduksjonsprogrammet bør innføres i alle kommuner. Videre er forskerne ikke enige i prinsippet om frivillig innføring eller frivillig deltakelse, men mener at kommuner og flyktninger bør tvinges til vellykkede integreringsmetoder. Basert på erfaringer fra forsøksprosjektene har et lovutvalg levert et utkast til lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (Introduksjonsloven) til behandling i Kommunal- og regionaldepartementet.

Motiverer kommunene

Samtidig som lovforslaget blir behandlet i departementet understreker Sem Christensen at UDI har satset og satser mye på å gjøre politikken kjent og lyktes over all forventning. En spørreundersøkelse blant 329 kommuner viste at 70 kommuner oppga å ha innført introduksjonsprogram, mens 124 andre kommuner oppga at det fantes planer eller politisk vedtak om innføring.

– Med forsøksprosjektene har vi fått eksempler på godt arbeid som andre kommuner kan lære av. I 2002 fortsetter vi opplærings- og informasjonsvirksomheten for fullt. Målet er å motivere flest mulig nye kommuner til å komme i gang. Det er vår viktigste oppgave fremover, avslutter Sem Christensen.